

Retningslinjer for å drive selvutviklingsgruppe etter gruppeanalytiske prinsipper, august 2019, revidert januar 2022

Kandidater som ikke er helsepersonell, og som heller ikke arbeider innenfor psykisk helse eller rus- og avhengighetsbehandling, kan fortsatt gjennomføre hele IGAs gruppeutdanning. Disse kandidatene kan på Trinn B starte selvutviklingsgrupper som tas med til veiledningen. De må informere deltakerne om at de ikke selv er helsepersonell, og at det å delta i en selvutviklingsgruppe hos dem *ikke* handler om behandling for en diagnostisert psykisk lidelse eller rus- og avhengighetslidelse (etter Helsepersonelloven), men om egenutvikling, ut fra gruppedeltakerens egne definerte behov. Det kan for eksempel handle om lav selvfølelse, livssmerte, ønske om å bli bedre kjent med seg selv og egne følelser, få det bedre i forhold til seg selv og i relasjoner til andre. Gruppedeltakelsen forventes fortsatt å hjelpe og å ha en positiv behandlende effekt.

Det handler her om en juridisk og «teknisk» forskjell i hvordan hjelpen defineres og hvilke lover som gjelder og hva gruppeterapeuten er forpliktet til. Gruppeterapeutens arbeid i en selvutviklingsgruppe, slik det er beskrevet her, er ikke regulert av Helsepersonelloven. IGAs retningslinjer tilsier at vedkommende har et etisk ansvar for å gjøre dette klart for gruppedeltakerne. I avtalen med hver enkelt gruppedeltaker, bør det framkomme klart at dersom det skjer noe uforutsett i løpet av tiden i gruppen, som gjør at gruppeleder og/eller gruppedeltaker mener at de trenger profesjonell helsehjelp, så må deltakeren ta kontakt med fastlegen, eventuelt lokal akutt-tjeneste. Det kan handle om behov for diagnostisering, medisiner, vurdering av selvmordsrisiko eller innleggelse.

Det er kandidatens ansvar å gi gruppedeltakere klare råd om å oppsøke profesjonell helsehjelp dersom de mener det er behov for dette. Det kan være en fordel at fastlegen er informert om innholdet i avtalen i forkant. Potensielle gruppedeltakere informeres i forkant om at grenseoppgangen mellom vanskeligheter i livet og diagnostisk definerte problemer kan være vanskelig. Spesielt ved uforutsette kriser i en persons liv, kan det dukke opp behov for mer profesjonell helsehjelp enn det gruppeterapeuten kan gi. Det er en del av gode rammer å ha klare avtaler om hvordan eventuelle akutte kriser som krever psykiatrisk- eller rus- og avhengighetsbehandling skal håndteres, både av gruppeleder og gruppedeltaker.

Ved inntak til en slik selvutviklingsgruppe har kandidaten selv et etisk ansvar for å ikke ta inn deltakere med for lavt funksjonsnivå og/eller som har problemer som heller bør henvises til fastlege eller spesialisthelsetjenesten for vurdering og behandling. Ved usikkerhet, kan mulige gruppedeltakere vurderes av fastlege eller kandidaten kan selv søke ekstra veiledning for å diskutere sine dilemmaer. Veiledning på IGA og i KV-grupper gir noe hjelp og veilederne her har et etisk ansvar for å gi råd om hva som eventuelt trengs i tillegg.

Det viktigste er at kandidaten vet at han eller hun ikke har et juridisk ansvar for å drive helsehjelp innenfor Helsepersonelloven, men det påhviler dem et etisk ansvar for å drive en selvutviklingsgruppe på en trygg måte.